

Dosarul nr. 2ra-1570/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Lupașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Cotorobai, A. Bostan, M. Anton)

ÎNCHEIERE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Alina Priluțchi și Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alina Priluțchi împotriva lui Vadim Priluțchi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori,

împotriva deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse apelul declarat de Alina Priluțchi și apelul incident declarat de Vadim Priluțchi, fiind menținută hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La data de 13 august 2019, Alina Priluțchi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vadim Priluțchi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în perioada căsătoriei cu pârâtul Priluțchi Vadim, în familie s-au născut doi copii - XXXXX.

A menționat că în anul 2012, a depus acțiune în instanța de judecată, solicitând desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori. Prin hotărârea din 05 august 2013 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost desfăcută căsătoria dintre părți, fiind stabilit domiciliul copiilor minori împreună cu mama, cu încasarea din contul pârâtului a pensiei de întreținere pentru copiii minori în mărime de câte 600 de lei lunar. Ulterior, prin decizia din 28 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea instanței de fond în partea încasării pensiei de întreținere și s-a dispus încasarea din contul lui Vadim Priluțchi în beneficiul reclamantei a pensiei de întreținere în mărime de 2000 de lei lunar pentru ambii copii.

A notat că prin decizia din 23 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, Vadim Priluțchi a fost decăzut din drepturile părintești în privința copiilor minori XXXXX.

Reclamanta a susținut că activează în funcție de profesor în cadrul Centrului de Excelență în Viticultură și Vinificație Chișinău, fiind angajata acestei instituții publice de învățământ, primește un salariu insuficient pentru a acoperi toate cheltuielile de întreținere a copiilor minori, care locuiesc cu ea în două odăi închiriate din căminul amplasat în com. Stăuceni.

A afirmat că este nevoită să activeze în cadrul acestei instituții de învățământ, deoarece angajatorul o asigură cu spațiu locativ acordat în locațiune la un preț nu prea mare. Tot din motive de insuficiențe financiare nu are posibilitate să închirieze un apartament în mun. Chișinău. Astfel, pentru chiria lunară a odăilor din cămin și achitarea serviciilor comunale suportă cheltuieli în sumă de aproximativ 1 300 de lei lunar, respectiv pentru acoperirea celorlalte necesități nu mai deține surse financiare.

Reclamanta a menționat că nu deține o altă sursă de venit decât salariul în sumă de 1300 de lei lunar, acesta constituind unica sursă de existență, din care întreține cei doi copii minori, precum și pensia de întreținere achitată de pârât în sumă de 2000 de lei lunar. Pentru a-și asigura întreținerea sa și a copiilor, este nevoită să lucreze la negru, practicând acordarea serviciilor de menajeră.

În asemenea circumstanțe, reclamanta consideră că este necesar de a majora cuantumul pensiei de întreținere de la suma fixă de 2 000 de lei lunar pentru ambii copii minori până la suma de 6 000 de lei lunar (adică a câte 3 000 de lei lunar pentru fiecare copil), reieșind din vârsta copiilor și necesitățile lor majore de întreținere și de asigurare a dezvoltării lor fizice, intelectuale și spirituale, precum și având în vedere prevederile art. 51, 52, 60, 62, 74, 75, 76 din Codul familiei.

Alina Priluțchi a mai indicat că unul din copii are deja împlinită vârsta de 15 ani, iar pensia în sumă de 1000 de lei nu este suficientă pentru acoperirea necesităților de întreținere decentă a acestuia. La fel și fiica în vârsta de 10 ani are necesități majore pentru întreținere, cheltuieli de școlarizare corespunzător vârstei, pentru învățământul liceal urmează a fi achitate anume fonduri școlare, hrană zilnică, activități extrașcolare.

A declarat că, copiii sunt nevoiți toată vara să stea acasă cu ea în cămin, deoarece nu dispune de surse financiare pentru a le asigura odihna pe litoral sau în tabăra de odihnă. Copiii niciodată nu au fost la tabăra de vară pentru copii și se simt complexați în legătură cu acest fapt în raport cu colegii.

Reclamanta consideră că suma de 1000 de lei lunar pentru fiecare copil, este una insuficientă în raport cu cheltuielile pe care necesită să le suporte pentru întreținerea, educația decentă a copiilor, precum și pentru asigurarea dezvoltării intelectuale, fizice și spirituale a copiilor minori.

A solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori XXXXX, stabilită anterior prin decizia din 28 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, prin majorarea acestuia de la 2000 de lei lunar pentru ambii copii până la 3000 de lei lunar pentru fiecare copil.

Prin hotărârea din 28 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Alina Priluțchi a fost admisă parțial și a fost modificat cuantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori stabilit anterior prin decizia din 28 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, explicată prin încheierea nr. 2a-4163/13 din 16 februarie 2014 și s-a încasat de la Vadim Priluțchi în beneficiul Alinei Priluțchi pensia

pentru întreținerea copiilor minori XXXXX în sumă fixă de 2000 de lei lunar pentru fiecare copil, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 13 august 2019 și până la atingerea majoratului copiilor. În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate. Totodată, s-a încasat de la Vadim Priluțchi în beneficiul statului suma de 720 de lei cu titlu de taxă de stat.

La data de 17 martie 2020 Alina Priluțchi a declarat apel împotriva hotărârii din 28 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La data de 09 iunie 2020 Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș, a declarat apel incident împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelul declarat de Alina Priluțchi și apelul incident declarat de Vadim Priluțchi, fiind menținută hotărârea din 28 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copiii minori de la suma de a câte 1000 de lei lunar, stabilită anterior prin hotărâre judecătorească, până la suma de câte 2000 de lei lunar pentru fiecare copil, instanța de fond a acordat o apreciere corectă și obiectivă tuturor probelor administrate și a aplicat corect normele materiale, pornind de la principiul asigurării protejării maxime a drepturilor și intereselor copilului minor.

Instanța de apel a concluzionat că mărimea pensiei de întreținere pentru copiii minori în vârstă de 10 și 15 ani, stabilită anterior prin hotărâre judecătorească, este insuficientă pentru asigurarea unei întrețineri decente, reclamanta având un salariu de doar 1300 de lei. Astfel, pensia de întreținere în mărime de 2000 de lei lunar pentru fiecare copil este una reală și necesară, care va acoperi cel puțin în mare parte actualele cheltuieli medii necesare pentru întreținerea copiilor minori.

În aceste condiții, instanța de apel a considerat că sunt neîntemeiate argumentele Alinei Priluțchi precum că, cuantumul sumei de întreținere pentru copiii minori dispuse spre încasare de instanța de fond urmează a fi majorat, dat fiind faptul că necesitățile reale de întreținere a unui copil sunt mult mai mari, or, pensia de întreținere dispusă spre încasare de instanța de fond în mărime de câte 2000 de lei pentru fiecare copil constituie 50 % din minimul de existență stabilit în orașele mari pentru un copil cu vârsta de la 7 la 17 ani.

În același timp, Curtea de Apel Chișinău a menționat că în situația în care la caz, ar dispune încasarea unei sume mai mari cu titlu de pensie de întreținere pentru copiii minori, această situație ar constitui o povară exagerată, care nu ar fi posibil de realizat de părintele obligat la plata pensiei de întreținere. Or, reclamanta nu a făcut proba faptului că pârâtul dispune de venituri care i-ar permite achitarea unor sume majore, mai mari decât suma dispusă de instanță pentru întreținerea copiilor minori.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic și argumentele lui Vadim Priluțchi aduse în susținerea poziției sale, or, doar faptul schimbării stării familiale a acestuia și anume nașterea celor doi copii din altă căsătorie, nu poate servi un temei suficient de

convingător în vederea exonerării sale de la obligația de a asigura tuturor copiilor săi o întreținere materială decentă.

La data de 11 septembrie 2020 Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că la examinarea apelurilor, instanța de apel a enumerat normele juridice incidente speței, însă fără a intra în esența acestora și fără a da o apreciere justă și obiectivă probatoriului și circumstanțelor importante ale cauzei.

Reprezentantul recurentului consideră eronată reținerea de către instanța de apel a concluziilor comisiei constituită de autoritatea publică locală, care a apreciat condițiile de trai ale intimatei ca fiind inadecvate, familia acesteia fiind inclusă în categoria social-vulnerabilă, deoarece această circumstanță nu poate fi imputată recurentului și nu poate influența în niciun mod examinarea cauzei. Or, la insistența intimatei, Vadim Priluțchi a fost decăzut din drepturile părintești, iar domiciliul copiilor minori a fost stabilit cu mama, care și este responsabilă de crearea condițiilor adecvate pentru creșterea și educația copiilor, obligație ce nu este realizată de către tatăl acestora.

A indicat că instanța de apel neîntemeiat a conchis că pensia de întreținere în mărime de 2000 de lei constituie 50 % din minimumul de existență stabilit în orașele mari pentru un copil cu vârsta de la 7 la 17 ani, deoarece valoarea minimumului de existență pentru un copil cu vârsta de la 7 la 17 ani este de 2197,8 lei, iar la creșterea și educația copilului contribuie ambii părinți în cote egale. Astfel, la caz, contribuția urmează a fi în valoare de 1098,90 de lei de la fiecare părinte, pentru fiecare copil.

Reprezentantul recurentului a mai menționat că instanța de apel a lăsat fără apreciere faptul că Vadim Priluțchi a avut schimbări majore în viață și anume, nașterea a doi copii, care indubitabil influențează starea lui materială.

La data de 17 septembrie 2020 și Alina Priluțchi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău în partea respingerii apelului său și hotărârii din 28 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În susținerea recursului s-a invocat interpretarea în mod eronat de către instanța de apel a normelor de drept material.

Recurenta consideră că pensia de întreținere pentru copiii minori în sumă de 2000 de lei lunar pentru fiecare, nu este suficientă pentru întreținerea acestora și satisfacerea tuturor necesităților. Astfel, suma de 3000 de lei este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copiilor, deși, de fapt, este nevoie de mult mai mult pentru un trai decent.

A menționat că instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat au majorat cuantumul pensiei de întreținere doar până la suma de 2000 de lei, deoarece această concluzie vine în contradicție cu circumstanțele cauzei, cu probele administrate și constituie o consecință a interpretării eronate a normelor de drept material, ce reglementează

raporturile juridice stabilite între părți în procesul de exercitare de către părintele copilului ce locuiește separat a obligației de achitare a pensiei de întreținere.

A remarcat că fiul are deja 15 ani și suma de 1000 de lei nu ajunge decât pentru acoperirea cheltuielilor minime, or, acesta are nevoie de o alimentație necesară pentru un adolescent, deoarece crește și se dezvoltă, are nevoie de studii, îmbrăcăminte și încălțăminte pentru vârsta lui, care deja costă ca pentru un matur, el dorește să facă sport la anumite secții sportive pe care nu are posibilitatea să le achite de una singură. De asemenea, fiica are 10 ani și pensia achitată de către intimat nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor corespunzătoare vârstei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 23 iulie 2020.

Copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa poștală a părților la 04 septembrie 2020 (f.d. 208, volumul I), la aceeași dată fiind expediată și la adresa electronică a avocatului Svetlana Balmuș (f.d. 209, volumul I). În cererea de recurs, Alina Priluțchi a indicat că a recepționat decizia la 10 septembrie 2020.

Astfel, recursurile declarate la data de 11 septembrie 2020 de către Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș și la 17 septembrie 2020 de către Alina Priluțchi, sunt în termen.

La data de 30 septembrie 2020, copia recursurilor au fost expediate în adresa Alinei Priluțchi, lui Vadim Priluțchi și avocatului Svetlana Balmuș, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 43, volumul II).

La 30 octombrie 2020 Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș, a depus referință asupra recursului Alinei Priluțchi, solicitând respingerea acestuia și admiterea recursului lui din temeiurile și motivele invocate în acesta.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Alina Priluțchi și Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Alina Priluțchi și Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Alina Priluțchi și Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Alina Priluțchi și Vadim Priluțchi, reprezentat de avocatul Svetlana Balmuș, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic